

Direktionens lovbestemte opgaver efter den nye selskabslov

Med den nye selskabslov har lovgiver indført samlebetegnelsen ”kapitalselskaber” om velkendte selskabstyper, som vi kender under de gamle betegnelser anpartsselskaber og aktieselskaber.

I nogle kapitalsselskaber ledes virksomheden af en direktion alene og i nogle kapitalsselskaber har direktionen en bestyrelse eller et tilsynsråd at referere til. Lovgiver har med selskabsloven mere præcist taget stilling til, hvilke opgaver, der pålægges direktionen i et kapitalsselskab og hvornår direktionen må handle på egen hånd.

Indledningsvist skal vi se nærmere på direktionens opgaver i kapitalsselskaber, som ledes af en bestyrelse, som det øverste ledelsesorgan. Det fremgår her af loven, at direktionen varetager den ”daglige ledelse” inden for de retningslinjer, som bestyrelsen fastlægger.

Med begrebet ”daglig ledelse” sigtes til at beslutninger, der er usædvanlige i forhold til kapitalsselskabets daglige drift eller beslutninger af stor betydning, skal forelægges bestyrelsen. Som eksempel kan nævnes at ansættelse og afskedigelse af ledende medarbejdere, som ikke er medlemmer af direktionen, foretages af direktionen.

En bestyrelse kan altid overtage en konkret opgave fra direktionen, men bestyrelsen må ikke gøre det til vane, således den faktisk overtager direktionens funktion. Dette kan nemlig medføre at den ønskede kontrolfunktion fra bestyrelsens side ophører.

I de tilfælde, hvor et kapitalsselskab har organiseret sig med en direktion og et tilsynsråd påhviler alle ledelsesopgaver således direktionen, mens tilsynsrådet alene fører tilsyn med direktionens arbejde. Den særlige ”negotiorum gestio” situation, direkte oversat til (uanmodet forretningsførelse), er tilfældet, hvor direktionen ikke kan afvente bestyrelsens beslutning om et væsentligt spørgsmål, som direktionen ikke har bemyndigelse til at træffe beslutning om.

Her giver loven mulighed for, at direktionen kan handle og snarest muligt derefter orientere bestyrelsen herom. Som noget helt nyt er denne regel også gældende for anpartsselskaber, som har en bestyrelse.

Det beskrevne uanmodet forretningsførelsestilfælde kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde, og det må antages at disse særlige situationer opstår i mindre grad end tidligere, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

Det beskrevne uanmodet forretningsførelsestilfælde kræver, at der ikke har været tid til at afholde et bestyrelsesmøde, og det må antages at disse særlige situationer opstår i mindre grad end tidligere, efterhånden som det bliver nemmere at indhente en godkendelse ad anden vej end ved et fysisk møde, dvs. f.eks. pr. telefon, e-mail eller lignende.

I kapital-selskaber med en ledelsesstruktur med et tilsynsråd og en direktion, påhviler alle ledelsesopgaver direktionen. Hvor der er et tilsynsråd har dette således ikke nogen ledelsesbeføjelser i forhold til direktionen, men fører alene tilsyn med direktionens arbejde. Som det nævnes i loven skal direktionen desuden sikre en "forsvarlig organisation" af kapital-selskabets virksomhed.

Med en "forsvarlig organisation" af selskabets virksomhed hentydes til f.eks. en fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan virksomheden tilrettelægges, herunder hvilke rammer der skal gælde for investeringer, hvordan selskabet skal finansieres og hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde.

Direktionen har i øvrigt det umiddelbare ansvar for, at bogføringen foregår på betryggende måde i overensstemmelse med lovgivningen og de i henhold til lovgivningen nærmere bestemmelser om bogføringspligtens omfang.

Bogføringen omfatter hele kapital-selskabets bogholderi og regnskabsvæsen. Direktionens pligt med hensyn til formueforvaltningen er ikke blot en pligt til at konstatere aktivernes tilstedeværelse, men omfatter efter lovens ord også deres forsvarlige anbringelse.

Som noget helt nyt har direktionen i et kapital-selskab også et ansvar for at sikre, at selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde selskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Lovgivning har således fastslået, at det fremover vil være den samlede ledelse, der bærer ansvaret for de førnævnte forhold.

Flere oplysninger:

Advokat Michael Nauman
mna@ret-raad.dk, eller
telefon 70 26 70 30